

FULLINFORMATIU

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

86
HIVERN
2019

3 | PRESENTACIÓ

Imma Jiménez Prats

4 | TEMA DESTACAT

2a edició de l'Informe de l'Estat de l'Educació Social a Catalunya

7 | COL·LEGI

DEFENSA DE LA PROFESSIONI: Accions a favor de la mediació el pla de parentalitat

L'educació social més a prop dels centres educatius

Al CEESC ens hem pronunciat: Octubre 2018 - Gener 2019

Posem una mirada ètica a la tasca professional

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS: L'ES en el camp de la salut. Un àmbit ple de possibilitats

14 | OPINIÓ

Consideracions per a una comunicació igualitària

18 | DOSSIER PROFESSIONAL

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL: VincularXeducar

Publicacions d'interès

Número 20 dels *Quaderns d'Educació Social*: "Identitats"

La col·lecció dels *Quaderns d'Educació Social* on line en obert

TASTETS DE LLENGUA: Sororitat

AL BLOG DEL CEESC

L'empadronament, importància i conseqüències

24 | MIRADES

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA: "Universalitat de drets i educació social"

VIST A LES XARXES

25 | ACTIVITAT COL·LEGIAL

3r Congrés de Serveis Socials Bàsics. Recuperem l'essència de la nostra tasca

"Hem de ser capaços de fer llits a mida". Acte de presentació de la 6a edició del Premi Quim Grau

Fes clic a la nova política de privacitat del CEESC!

Projectes guanyadors Cooperació 2018

Sisena edició dels Premis RetinES

29 | AGENDA

Agenda d'activitats

Catàleg de Formació Hivern

Edita:

**Col·legi d'Educadores i
Educatres Socials de
Catalunya (CEESC)**

Aragó, 141-143, 4a planta.
08015 Barcelona
Tel. 93 452 10 08
Fax. 93 518 30 54

Redacció: comunicacio@ceesc.cat

Disseny i maqueta: Jordi Sales Roqueta
Il·lustracions: Jordi Sales Roqueta

Impressió: Codipre Arts Gràfiques, SL.
Sabadell
Dipòsit Legal: B-20441/91
ISSN: 1888-4725
Revista periòdica

**El Col·legi no es fa responsable de les opinions que
no han estat emeses directament pel Col·legi en
les seccions que li pertocuen, ni del contingut dels
articles que no hagin estat directament
organitzats pel CEESC.**

En conveni amb:

**Diputació
Barcelona**

IMMA JIMÉNEZ PRATS

Educadora social i psicòloga. Col·legiada 7896.
Membre de la Junta de Govern del CEESC.

Des del CEESC es presenta el *Full Informatiu* d'hivern, on hi trobareu l'Informe de l'Educació Social 2017, que resulta interessant per veure d'un cop d'ull on estem com a professió i cap on hem d'anar.

Estem al 2019, Déu n'hi do tot el que ha viscut la professió durant aquests últims anys. Comencem a tenir un punt de maduresa i de saviesa que ens hauria de servir per definir la direcció que volem prendre. Quan la societat sent la paraula *educació social*, en realitat, sap què som? Quan algú ens pregunta a nosaltres mateixos quines són les nostres funcions, sabem respondre amb claredat?

Sovint, quan responc aquestes qüestions em trobo amb cares de persones que, estranyades, em miren amb desconcert. Entenen que ha de ser quelcom important però no saben per quin motiu ho ha de ser.

La paraula *educació* potser ens envolta i el seu significat més popular ens emmascara, el de l'educació formal. Formem part de l'educació, estem en les seves entranyes. Com la lava d'un volcà, allà estem, fent feina, latents, treballant per sota terra i quan tot tremola sortim acompanyats de boles de foc per activar la població a actuar, a desenvolupar els seus propis recursos per seguir lluitant, per evolucionar cap a quelcom millor.

La paraula *social* ens aixafa per la seva connotació d'exclusió, marginació i antisocial. No deixa que creixin les llavors que sembrem perquè el sol i l'aigua que necessiten no els arriba. Com un peu gran i esfereïdor les esclafa ben fort cap el terra, el de la societat polaritzada i ben classificada. Aquesta societat no deixa de ser una

fal·làcia, no existeix una societat bona i una de dolenta. Per això l'educació social treballa per a tota la societat, per al conjunt. Però clar, aquella part de la societat que sent por davant quelcom diferent ens reconeix però no ens dona visibilitat, perquè la diferència que tractem xoca frontalment contra la seva idea de societat homogènia, i no són conscients que l'homogeneïtat no existeix, és una creació de la psique humana.

Per tant, el repte de l'educació social és el de fer pedagogia, el d'esdevenir una professió reconeguda, identificada com un dret dels ciutadans, que els permet aprendre les eines necessàries per poder viure de forma digna i segura. Acompanyant, facilitant processos de presa de decisions i fomentant l'autonomia. El lema de la professió podria ser: "Tots podem si sabem com fer-ho". L'educació social ha de ser el mirall a través del qual les persones es retroben a elles mateixes des d'una altra mirada més constructiva i global, que els permeti agafar les regnes de la seva vida de nou.

Les persones a qui van destinats els serveis que ofereix l'educació social han d'intervenir de forma activa a crear la professió, hem de produir junts. La seva mirada ens pot ajudar a definir-nos i a matisar-nos.

Formar part d'un col·lectiu professional com el CEESC ens dona identitat col·lectiva, ens emmarca en un context i ens ofereix visibilitat. Construir la professió és una tasca de totes i tots i us animo a participar de les accions que s'impulsen des del Col·legi i a proposar tot allò que us generi interès, inquietud i us motivi. Res és segur però tot és possible. Així doncs l'educació social arribarà fins allà on vulguem i ho construirem cocreant. ●

2A EDICIÓ DE L'INFORME DE L'ESTAT DE L'EDUCACIÓ SOCIAL A CATALUNYA

L'any 2014 publicàvem el primer #InformeES que pretenia actualitzar la lectura de la realitat de la professió a Catalunya. 3 anys després, ja podem presentar-vos-en la segona edició.

Establim així un precedent que es vol mantenir en el temps, de manera que cada tres anys anirem repetint la lectura, i anirem dibuixant una sèrie de tendències que ens ajudin no només a visualitzar la nostra professió sinó, també, a tenir fonaments diagnòstics per a l'establiment d'estratègies i objectius. Només des del coneixement de la realitat podem avançar en les millores desitjades.

El primer Informe establia bàsicament marcs comparatius amb dades del Tercer Sector, de les universitats catalanes i del CEESC. En aquesta ocasió ja podem establir comparances entre l'un i l'altre, establint una visió evolutiva que esperem sigui d'interès.

Es mantenen, a més, tècniques qualitatives que complementen les dades i les doten de sentit. En aquesta ocasió, consisteixen en una descripció de les actualitzacions normatives que afecten la professió, o les lectures i previsions de futur que fan les alumnes que han obtingut les millors valoracions dels seus expedients acadèmics o dels seus treballs de final de grau de totes les universitats catalanes.

Confiam que aquest conjunt de dades i informacions siguin el suport ideal per a una millora contínua de la nostra acció professional i, per tant, de la qualitat del treball amb les persones.

La base d'aquest Informe és una enquesta oberta, realitzada entre el 2 de maig i el 3 de juny de 2017, a la qual vam respondre 1.070 educadors i educadores socials.

Podeu descarregar l'Informe complet a la nostra web.

“Foto fixa” de l'estat de l'Educació Social al 2017.

Del conjunt de dades apuntades, presentem un decàleg de 12 punts de qüestions que ens semblen de transcendència per al moment actual de l'educació social, així com les tendències copsades:

1. Creix la feminització de la professió.

Del 74,9% les dones passem a ser-ne el 77,1%.

3. Apostem per la formació continuada.

El 72,02% seguim fent formació permanent no homologada; un 27,8% seguim formacions de 4t cicle universitari.

2. Som professionals joves.

La majoria portem entre 11 i 20 anys de dedicació a l'educació social.

4. Reorientem la nostra carrera professional.

El 34,48% de persones que es donen de baixa del CEESC al·leguen haver deixat d'exercir.

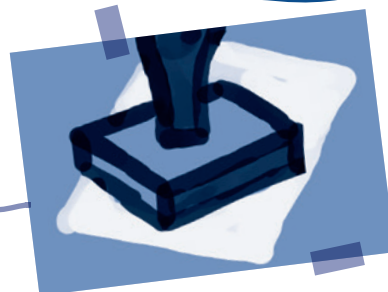
5. Creixen les matriculacions en Educació Social.

5.073 el curs 2016/2017.

6. Es manté el volum de contractació.

El 92,73% ha treballat com a educador/a social al llarg de l'any.

8. El conveni d'acció social creix com a referent.

Ho és en el 34,94% dels casos.

7. Creix l'externalització de serveis.

Els contractats per entitats privades ha passat del 58,3% al 62,3%.

10. Gaudim d'una bona jornada laboral.

Només el 6,29% estem contractats en una jornada de 20 hores o menys.

9. Els homes ocupen més càrrecs de direcció i gerència.

Les dones ocupen els càrrecs d'atenció directa.

11. Els salaris milloren lleugerament.

Seguim lluny d'ensenyament o sanitat.

12. La bretxa salarial és favorable als homes.

Ho és en un -18,64%.

ACCIONS A FAVOR DE LA MEDIACIÓ I EL PLA DE PARENTALITAT

Com ja sabeu, un dels objectius del CEESC és fer el seguiment de les legislacions que afecten l'exercici de la professió.

En el darrer trimestre del 2018 hem participat en l'avantprojecte de Llei per fomentar la mediació en conflictes familiars així com en l'avaluació del pla pilot de coordinació de parentalitat i n'hem fet el seguiment de tots dos processos.

Respecte a l'avantprojecte de Llei per fomentar la mediació en conflictes familiars, el passat 11 d'octubre, el Departament de Justícia va obrir un procés de participació per tal que els col·legis i associacions professionals de mediació en donessin l'opinió. Una de les novetats d'aquesta futura normativa és l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars, i del canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

Pel que fa a l'avaluació del Pla pilot de coordinació de parentalitat, la *Llei 25/2010, del Llibre segon del Codi Civil de Catalunya*, relatiu a la persona i a la família, que potencia la mediació en

situacions i processos de discrepàncies familiars, estableix, en l'article 233, apartat 9, el Pla de Parentalitat com un dels continguts bàsics del conveni regulador quan els progenitors en procés de ruptura de parella tenen fills comuns.

El Pla pilot va iniciar el seu camí l'any 2014, amb l'objectiu de construir, definir i valorar aquesta figura professional que en el nostre sistema judicial pogués donar el suport tant a les famílies amb alta conflictivitat que mostren dificultats per implementar el Pla de parentalitat, com als tribunals en l'execució de sentència en què el conflicte parental persisteix i incideix en el benestar i desenvolupaments dels infants i joves. Per participar en aquest pla pilot es van seleccionar 22 professionals, 3 dels quals eren educadors socials i membres del CEESC.

Aquesta avaluació servirà, entre altres coses, per tal que el Departament de Justícia desenvolupi els criteris i dissenyi els protocols per a la implantació del coordinador/a de parentalitat, i creï aquesta especialització en el Registre de persones mediadores del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya. ●

Hem participat en l'avantprojecte de Llei per fomentar la mediació en conflictes familiars, així com en l'avaluació del pla pilot de coordinació de parentalitat.

L'EDUCACIÓ SOCIAL MÉS A PROP DELS CENTRES EDUCATIUS

En el debat monogràfic sobre la protecció de la infància que va tenir lloc al Ple del Parlament del passat 17 de desembre s'hi va fer una proposta, dins del bloc dedicat a “Garantir el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats”, que ens interessa especialment.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a “Incorporar, durant el curs 2019-2020, dins dels equips docents dels centres de primària i secundària públics i concertats de Catalunya, un educador social que realitzi les tasques d'acompanyament als infants i adolescents, vetlli pel compliment dels protocols d'abús sexual o assetjament escolar i esdevingui un/a referent clar per als serveis socials comunitaris dins de l'escola”.

Com ja sabeu, des del juny de 2014 el CEESC treballa amb l'objectiu de la incorporació institucional i plena de les educadores i els educadors socials als centres educatius de caràcter públic, a través del Col·lectiu Educació Social i Escola. Per tant, al CEESC ens hem de felicitar perquè s'hagi proposat aquesta mesura i institucionalment seguirem treballant perquè aquesta proposta que ha fet el Parlament es faci efectiva. ●

Si us interessa participar al Col·lectiu Educació Social i Escola, podeu posar-vos en contacte amb nosaltres a través del correu participacio@ceesc.cat.

EL CEESC PRESENT AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Maria Rosa Monreal, presidenta del CEESC, va comparèixer el 28 de novembre de 2018 davant de la Comissió de Treball, Afers Socials i Famílies del Parlament de Catalunya per informar sobre les accions i els objectius del Col·legi. Va mostrar la seva preocupació sobre lleis no desplegadas, ni dotades de pressupost. ●

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT

OCTUBRE 2018

Posicionament sobre les mesures preses pel govern central per a l'atenció dels joves migrants sense referents familiars i la situació actual a Catalunya

Demanam al govern central que aporti els recursos necessaris per a l'atenció dels joves migrants sense referents familiars i ens oferim a participar de tots aquells espais en què es treballi una resposta planificada al fenomen.

NOVEMBRE 2018

Support al manifest #MeTooFISIO

Donem suport al manifest del CFC per la igualtat i contra la discriminació de les dones en l'exercici de la Fisioteràpia.

Prou criminalitzar i perseguir joves!

Formen part de les 77 associacions, partits i sindicats que s'han adherit a un manifest de solidaritat amb els joves impulsat per tres entitats gironines.

Comunicat pel Dia Universal dels Drets dels Infants

Posem en entredit l'actual situació del sistema de protecció que no aconsegueix garantir els drets fonamentals de tots els infants i demanam una reforma global del sistema.

Manifest del CGCEES, "Una sola infància"

El Manifest denuncia l'agudització de la divisió entre infàncies i ens comprometem a "donar suport i col·laborar, per eliminar la divisió de les infàncies".

Manifest unitari per a l'eliminació de la violència envers les dones

Ens adherim al manifest unitari que commemora el 25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones que se centra en la visibilització, sensibilització i lluita contra les violències sexuals.

Comunicat en relació amb l'agressió a una treballadora social

Davant l'agressió a una companya dels Serveis Socials de Salt, el TSCAT, el COPC i el CEESC lamentem els fets i condemnem rotundament l'agressió. Reclamem seguretat i protecció a la feina i expressem el nostre suport a la companya.

Dia Mundial de la sida 2018. L'esforç conjunt cap a una resposta positiva

Ens adherim al comunicat conjunt en motiu del Dia Mundial de la Sida amb l'objectiu de conscienciar la societat i implicar-la en la resposta envers el VIH arreu del món.

DESEMBRE 2018

Adhesió al comunicat per la mort de Laura Luelmo

Ens adherim al comunicat que el Col·legi de Doctors i Llicenciats en Belles Arts i Professors de Dibuix de Catalunya ha fet públic arran de la mort de Laura Luelmo.

GENER 2019

Manifest en suport a les polítiques contra la violència de gènere

La Comissió de Dones i d'Igualtat de l'Associació Intercol·legial s'ha sumat al "Manifiesto de apoyo académico a las políticas contra la violencia de género", impulsat per la Plataforma EUFEM ●

POSEM UNA MIRADA ÈTICA A LA TASCA PROFESSIONAL

Hi ha models tècnics incompatibles amb models ètics? Cal fer canvis tècnics si volem seguir un determinat model ètic? Quins reptes suposa l'ètica aplicada a les organitzacions?

El passat dilluns 29 d'octubre el Comitè d'Ètica del CEESC va organitzar la tercera peixera ètica. En aquesta ocasió l'objectiu era parlar i debatre a l'entorn de com els diferents models professionals defineixen el model d'intervenció.

El treball socioeducatiu amb persones implica disposar d'un fonament teòric, d'una tècnica per traduir el coneixement en accions i també d'una ètica que orienta el professional sobre les seves responsabilitats. Partint del supòsit que el professional actua amb honestetat (no maleficència), és convenient veure que no hi ha una única construcció ètica possible, sinó que cadascun dels diferents models tècnics d'intervenció pressuposen uns deures morals o uns altres i, a la vegada, que determinades definicions dels deures morals determinen els models tècnics que cal utilitzar.

Això fa que l'ètica i la tècnica es retroalimentin entre elles i que es determinin mútuament, de manera que els principis i valors de referència no

es poden pensar al marge dels marcs tècnics de treball, de la mateixa manera que aquests marcs tècnics no poden construir-se al marge dels principis que els professionals han decidit que són la seva referència.

En **Jesús Vilar**, moderador del debat va plantejar els dos eixos de reflexió sobre els quals es va moure la Jornada. D'una banda, de quina manera els diferents models ètics interpreten els principis de l'acció i, de l'altra, fins a quin punt un model tècnic determina les possibilitats ètiques de l'organització. *"És molt interessant i molt necessari que un col·lectiu professional defineixi la seva posició, per exemple, a través d'un codi deontològic, però això no és suficient a l'hora de traslladar l'ètica a la pràctica professional del dia a dia"*.

A partir d'aquesta primera reflexió es va obrir un interessant debat entre en **Joan Canimas**, doctor en Filosofia i màster en bioètica i dret, i la **Maria Jesús Uriz**, doctora en Filosofia, professora de treball social de la Universitat Pública de Navarra.

El debat va començar analitzant com els diferents models ètics interpreten els principis de l'acció i fins a quin punt un model tècnic determina les possibilitats ètiques de l'organització. Els dos ponents van estar d'acord en què és impossible resoldre una problemàtica o qüestió ètica únicament des d'un sol enfocament. Hem d'abordar les problemàtiques ètiques tenint en compte tot els principis, per tant sent principalistes, però també hem de tenir en compte les conseqüències, hem de parlar entre tots els agents i tenir en compte les virtuts de les persones, així com tenint en compte l'ètica de la compassió i de l'hospitalitat. *"Falta una formació dels professionals més en virtuts, en habilitats, en destreses, en emocions... aspectes que des de la psicologia sí que s'han tractat més, però des de l'ètica s'han descurat una mica"*, va comentar **Maria Jesús Uriz**.

Els models de treball determinen i condicionen l'exercici real d'un posicionament ètic; és diferent on posa l'accent un model centrat en el servei (un model molt tècnic) o un model centrat en la persona (amb un caire més ètic). Per tancar aquest bloc, es va comentar que l'auditoria ètica és una eina que serveix per millorar la qualitat ètica de les institucions. El gran repte professional és instaurar mecanismes d'auditories ètiques per millorar la qualitat ètica a les entitats, per tal que les institucions tinguin consciència que el model va més enllà de les pràctiques dels professionals. I que ha de servir per millorar la qualitat ètica de les entitats on treballen els professionals.

Es va entrar en el debat de com s'està formant actualment els professionals sobre ètica i es va evidenciar que hi ha una gran dispersió de criteris de com fer-ho. Cal formar en coneixement ètic però també en virtuts professionals i en habilitats ètiques, per tal de prendre

una decisió ètica de la millor manera possible; per poder anar més enllà d'una ètica conceptual.

Amb el debat amb el públic assistent va sortir la discussió sobre els codis deontològics i la seva utilitat pràctica, així com el debat professional sobre ètica o deontologia. S'entén el codi deontològic com un marc de referència i se situa el repte en desenvolupar la dimensió pragmàtica i trobar la interrelació entre l'ètica i la deontologia; per prendre una decisió ètica, cal tenir en compte la deontologia, però no només.

Per finalitzar, els ponents van exposar dues conclusions. Per un costat, la necessitat de desenvolupar la consciència ètica tant a nivell professional com a nivell institucional i d'avançar en el desenvolupament de la dimensió pragmàtica de l'ètica professional i interprofessional, i es va posar en evidència que els equips interdisciplinaris no poden abordar els conflictes de valor des de la mirada parcial.

"L'ètica transcendeix allò deontològic, el ventall de temes i els nivells d'intensitat de cadascun d'ells és enorme i encara queda molt camí per recórrer en aquestes professions, especialment a l'educació social", va concloure el **Jesús Vilar**, donant per finalitzada la tercera peixera ètica. ●

Cal formar en coneixement ètic però també en virtuts professionals i en habilitats ètiques, per tal de prendre una decisió ètica de la millor manera possible.

Podeu trobar el vídeo complet de la 3a peixera ètica al nostre canal de youtube:
<https://www.youtube.com/user/CEESCTV>.

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS

L'ES EN EL CAMP DE LA SALUT. UN ÀMBIT PLE DE POSSIBILITATS

El Pla de Salut de Catalunya 2016-20210 obre noves línies estratègiques en prioritzar el treball interdepartamental i intersectorial, la revisió del model d'atenció primària i salut comunitària, entre d'altres. Afirmar que és necessari un abordatge multilateral amb un enfocament conegut com a "salut en totes les polítiques": el plantejament en clau de salut de polítiques interdepartamentals.

Amb aquest plantejament i sobretot el del nou model d'atenció comunitària centrat en la persona, la nostra professió pot aportar riquesa en el treball interdisciplinari i incloure's com un professional més de l'atenció a les persones vist des d'un model biopsicosocial. Però a Catalunya, actualment, no hi ha cap òrgan legal que contempli la figura professional de l'educador i educador social en l'àmbit sanitari.

A banda, com ens comentava la col·legiada Rosa Maria Moratonas en un article per al nostre blog del setembre de 2017 "Si el model de salut que volem assolir és un model biopsicosocial, no s'entén que dins dels equips multidisciplinaris no hi hagi la figura del professional de l'educació social".

Des de fa uns mesos, al CEESC hi ha un col·lectiu de professionals que estan començant a treballar en aquesta línia, ajuntant el que ja s'havia començat a treballar ens els col·lectius de salut mental o gent gran.

Hem parlat amb 6 professionals que participen en aquest col·lectiu al CEESC, la **Bego Lara**, la **Carme Ruiz**, la **Marta Pi Macias**, el **Quico Manyós**, la **Mireia Latorre** i la **Rosa Maria Moratonas** sobre els plantejaments que tenen com a col·lectiu i la feina que hi volen desenvolupar.

Una de les primeres feines és donar-se a conèixer i explicar la importància de treballar en aquest sentit.

A quines educadores i educadors interpel·la aquest col·lectiu que esteu començant a tirar endavant?

Mireia: El col·lectiu hauria d'interpel·lar els educadors i educadores que treballen en algun àmbit de la salut i/o dels sistema sanitari català: salut mental, drogodependències, gent gran...

Quico: Hauria d'interpel·lar educadores i educadors socials que estan treballant en l'àmbit de la salut

mental que, en molts casos, són considerats més com a monitors però que estan fent un tasca educadora important. També a professionals de l'àmbit de persones amb discapacitat on, de la mateixa manera, els educadors acaben tenint una consideració de reconeixement professional per sota la seva vàlua. Els educadors d'ajuntaments que treballen en l'àmbit de l'educació per la salut, envelliment saludable, ciutats amigables, etc. també s'hi trobarien inclosos -envelliment saludable parla de salut. Finalment, als educadors que treballen en l'àmbit sociosanitari i en el d'atenció a la dependència. D'altra banda, alguns educadors hem desenvolupat empreses des de les quals treballem aspectes d'ètica, formació i desenvolupament educatiu i formació en aquest àmbit de la salut i, per tant, també podrien sentir-se interpel·lats.

Maria Rosa: Ens hauria d'interpel·lar a tots i a totes com a educadors i educadores socials.

Si ens centrem en la falta de reconeixement de l'educació social en el camp de la salut de la qual ens parlava el Quico, què creieu que fa falta per millorar-la?

Quico: Abans de res, cal donar importància al valor de la tasca educativa en l'àmbit de la salut. Es dona valor a la part assistencial, però no a la perspectiva educativa que permet treballar la prevenció i l'anticipació als problemes. A nivell de salut i de dependència s'actua més des de la intervenció quan ja s'ha produït el problema, que no pas en la prevenció i en l'educació saludable, des de la participació. És un canvi cultural de la societat que difícilment es produirà.

Crec que hauríem de participar activament en taules de debat amb els sindicats, la Generalitat, etc. per posar en valor aquesta tasca educativa en l'àmbit de la salut com, per exemple, en la taula que patronals i sindicats van obrir fa alguns dies sobre "La dignitat en l'àmbit de la gent gran".

Potser així no passarien coses com que, en l'àmbit de gent gran, per exemple, l'educació social (perfil reconegut pel comitè d'experts en residències de gent gran) sigui l'únic perfil professional amb grau universitari que pot ser substituït per un integrador social o per Tècnic Superior d'Animació Sociocultural. No trobarem un auxiliar de fisioteràpia, ni un auxiliar de teràpia ocupacional, ni un auxiliar de psicòleg, en canvi s'han potenciat la inclusió de perfils de formació professional en aquest àmbit, només per criteris econòmics, no de qualitat.

Carme: Ens ajudaria que l'equip sanitari interdisciplinari vegi la figura de l'educador social necessària per al treball amb les i els pacients.

Mireia: Per això també caldria que els alts estaments del govern català reconeguin l'educador/a com una professió que pot formar part d'un equip multidisciplinari sanitari i que pot contribuir a millorar la part comunitària, aportant un punt de vista més global de les persones i no només mèdic i/o biològic.

Bego: Sí, i crear convenis, propulsar espais de trobada entre col·lectius mèdics i educadors; elaborar més literatura i eines metodològiques.

Rosa Maria: Sí, ens hi ajudaria donar a conèixer totes les competències que podem tenir els professionals de l'educació social dins del camp de la salut.

Ens podeu esmentar, breument, quin és l'objectiu del treball d'un educador/a social en el camp de la salut?

Quico: Planificar, dissenyar, gestionar i desenvolupar plans d'actuació que permetin apoderar la persona en la implicació d'una vida saludable pròpia; per tant, afavorir la perspectiva de la implicació pròpia de la persona en el seu projecte de vida de forma saludable, incidint en els àmbits de la salut física de la persona (hàbits, rutines, etc.), salut emocional (sentir-se reconegut, tenir activitats significatives i de sentit vital) i en la salut social (les relacions interpersonals, la inclusió en la seva xarxa social de proximitat i en la comunitat participant de forma plena i amb drets).

I en els casos en què la persona tingui alta dependència, aportar aquelles eines per tal que la persona sempre tingui l'oportunitat de ser inclosa socialment estimulants les seves capacitats mantingudes.

Mireia: Fer prevenció, acompanyar en un procés de malaltia o en un procés de rehabilitació.

Bego: La inserció social; reconciliació entre usuari i entorn.

Ens expliqueu breument algun exemple d'èxit en l'actuació d'un educador/a social en el camp de la salut?

Carme: En l'àmbit de les persones amb malalties neurològiques i demències, el treball de l'ES, conjuntament amb TS, augmenta l'autoestima, l'autoconfiança i les fa més autònomes. Això fa que els cuidadors principals estiguin més tranquils i hi hagi menys trastorns de conducta.

Rosa Maria: Al formar part de l'equip de deshabituació tabàquica he donat una visió diferent a la resta de l'equip. Una visió més de crear vincle i de comprendre i empatitzar i d'oferir acompanyament mitjançant una interrelació més horitzontal.

Marta: La integració comunitària d'una persona amb malaltia mental severa. En el moment de conèixer-la estava aïllada i tancada en el domicili i després d'un procés d'acompanyament i treball cooperatiu amb diferents serveis comunitaris ha passat a ser un ciutadà participatiu i actiu dintre del seu municipi.

Mireia: L'educador social en salut mental ajuda que les persones ateses se sentin recolzades i acompanyades en el seu procés de recuperació tot respectant el seu ritme i moment vital.

Quico: Una altra perspectiva és la que alguns de nosaltres hem desenvolupat com a empresa de servei, fent formació sobre ètica, gestió de la intimitat, excel·lència en el tracte o la gestió d'equips des de l'apoderament. Per exemple, des de 'Dignetik. Dignitat i ètica' proposem píndoles formatives mot dinàmiques (des de metodologia de l'educació social) que permeten abordar situacions de conflicte en l'àmbit sociosanitari.

Bego: L'èxit és l'entrada de la figura de l'educador/a dins del camp de la salut mental. Significa que l'orientació estratègica i metodològica de les institucions dona valor i significat a la comunitat com a ens rehabilitador i a la reeducació pròpia de la pedagogia no formal.

L'èxit fins ara és poder assajar i experimentar formats i metodologies d'intervenció que afavoreixin el col·lectiu. ●

CONSIDERACIONS PER A UNA COMUNICACIÓ IGUALITÀRIA

Irene Yúfera, lingüista. Membre del grup EDAP

(Estudis del Discurs Acadèmic i Professional) de la Universitat de Barcelona.

La necessitat que les dones siguin recognoscibles en el discurs no parteix dels sistemes lingüístics, sinó de la idea que l'ús que fem del llenguatge pot ajudar a reflectir algunes de les conquestes socials que les dones han fet al llarg dels anys.

Ja fa algunes dècades que institucions i organitzacions promouen i practiquen el llenguatge inclusiu o no sexista. Aquesta iniciativa, que planteja, entre d'altres, l'ús preferent de termes col·lectius (*la ciutadania, l'advocacia, el personal d'infermeria...*) o de desdoblaments de gènere (*els i les assistents socials, les actrius i els actors...*) ha assolit fites innegables pel que fa a la consciència de la necessitat de visibilitzar les dones en el discurs, malgrat les sòlides objeccions expressades per alguns lingüistes respecte dels mecanismes triats per aconseguir-ho (Junyent 2010).

La necessitat que les dones siguin recognoscibles en el discurs no parteix dels sistemes lingüístics, sinó de la idea que l'ús que fem del llenguatge pot ajudar a reflectir algunes de les conquestes socials que les dones han fet al llarg dels anys, i que poden restar ocultes si no hi ha una reflexió amb perspectiva de gènere sobre la manera en què en parlem. Així, en ocasions, el masculí genèric no és en realitat genèric, tal com es pot comprovar en els exemples següents, en els quals es produeix el que s'anomena un salt semàntic, un fenomen que respon a la visió androcèntrica del món. Vegem-ne dos exemples:

1. *En aquesta empresa obliguen els comercials a portar corbata.*
2. *Als anglesos els agrada més el te que el cafè, i les dones rosses que les morenes.*

Òbviament, usos com aquests s'han d'evitar. Les recomanacions del llenguatge no sexista presenten, però, algunes limitacions importants. Potser la més rellevant és la possibilitat que es faci servir un llenguatge formalment inclusiu sense tenir en realitat cap reflexió sobre la igualtat entre les persones. Estem en risc de tirar endavant un canvi exclusivament formal, cosmètic, que no ens ajudaria a avançar en el sentit de la veritable inclusió. De vegades, la forma del que algú diu sembla igualitària, però

els continguts romanen invariablement sexistes, com en el cas següent, un exemple que circula des de fa anys per les facultats d'educació:

Els nens i les nenes avui no tenen qui els ajudi a fer els deures a casa perquè les seves mares treballen.

Un altre problema és que els desdoblaments de gènere es facin servir de manera esbiaixada. Alguns estudis mostren com podem caure en el parany de desdoblament només conceptes amb una valoració social positiva, mentre defugim el desdoblament de formes que fan al·lusió a altres característiques que no són socialment valorades (Junyent 2010). Aquest biaix representa un risc major: el de crear una imatge discursiva negativa dels homes. El camí cap a la igualtat és un camí del conjunt de la societat i per al conjunt de la societat.

En aquest mateix sentit, cal dir que tampoc no resulten plenament satisfactoris els desdoblaments de gènere en un moment en què els binarismes ja no arriben a abastar la varietat d'identitats sexuals que assumim com a pròpies les persones dels nostres dies. Segons planteja Subirats (2013), la imposició dels manaments de gènere hauria de desaparèixer per tal que, lliures també dels estereotips que hi van lligats, s'instaurés la llibertat de situar-se en el continuum de la identitat que es desenvolupa entre els dos pols del masculí i el femení.

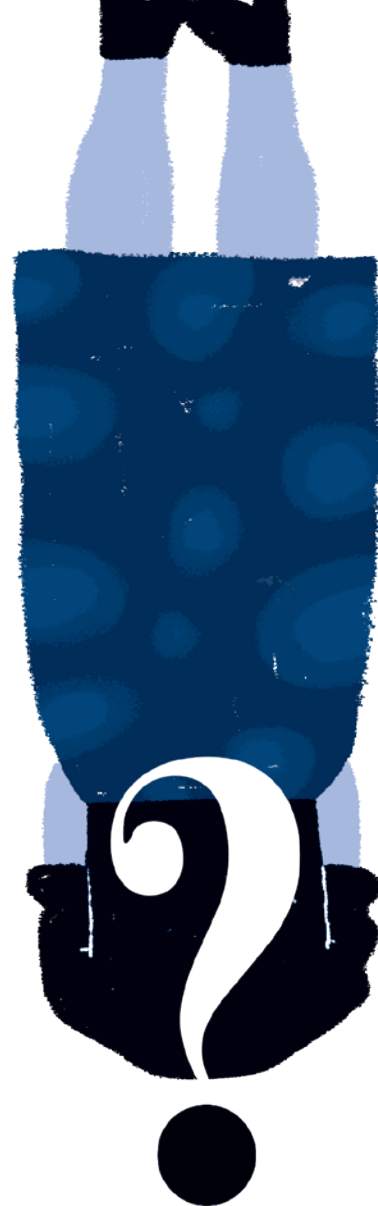
Tenint en compte les limitacions dels canvis en els sistemes gramaticals de gènere en les nostres llengües –les llengües amb marques gramaticals de gènere són poques, i les llengües que no tenen gènere gramatical no sembla que hagin donat lloc a comunitats menys sexistes–, cal que continuem avançant i, per tal de fer-ho, podem posar la nostra lent no tant en el llenguatge com en allò que fem amb ell, és a dir, en la comunicació.

El llenguatge configura la nostra realitat en el sentit que mitjançant el llenguatge s'estableixen un munt de situacions comunicatives que contribueixen a reproduir o modificar les nostres relacions de poder. Vegem-ne uns exemples.

Recentment, en un concurs per ocupar una plaça en la universitat pública, després de l'exposició de la candidata, un membre del tribunal, una dona, inicia la seva intervenció dient: “senyoreta X, vostè és molt jove, és molt guapa i té molta energia.” Ho hauria fet igual si el candidat hagués sigut un home?

Fa un parell d'anys, una jove ginecòloga que acabava d'accedir al càrrec de cap d'obstetrícia i ginecologia d'un hospital públic de la nostra ciutat m'explicava que, després de la primera reunió de treball de l'equip, va haver de demanar a l'anterior cap que mai més, en una reunió de treball, s'adreçés a ella com a “xateta”.

Fa un temps, una professional em comentava que en la seva empresa havien contractat un noi i una noia per ocupar dos llocs de feina idèntics. Ella, uns dies després que els dos s'incorporessin a la feina, va voler veure com els dos nous companys havien reflectit en el seu perfil en una xarxa social molt popular entre els professionals del sector el fet d'haver accedit a aquest nou lloc de feina. La diferència era gran: ella simplement anomenava el lloc de feina tal com l'empresa l'havia anunciat; ell, en canvi, feia servir expressions fosques i anglicismes que el relacionaven amb una suposada expertesa que ell no tenia més enllà que ella.

El llenguatge configura la nostra realitat en el sentit que mitjançant el llenguatge s'estableixen un munt de situacions comunicatives que contribueixen a reproduir o modificar les nostres relacions de poder.

Els estereotips de gènere segueixen vius i molts d'ells tenen a veure amb com ens comuniquem.

Aquestes situacions es produeixen mitjançant el llenguatge, mitjançant la llengua. Tot això ho fem amb el llenguatge en ús, és a dir, amb els nostres usos comunicatius. Més enllà de les formes gramaticals que fem servir, és hora d'observar els nostres modes comunicatius per tal de promoure estils igualitaris de comunicació.

Fa molt de temps ja que sabem que els homes i les dones, parlant ara de forma general, no ens comuniquem exactament igual. Quan es van començar a descriure els diferents estils comunicatius de les dones i dels homes, aquesta diferència es veia com un obstacle per a les dones i es pensava que havíem d'aprendre a comunicar-nos com els homes, d'una manera més directa i assertiva. Avui ja sabem que la cosa no és tan senzilla. D'una banda, no es tracta que les dones abandonem els trets més característics de la nostra manera de comunicar-nos que, per ser breu, anomenaré aquí com un estil relacional o de *rappor*t, per començar a adoptar els de l'estil més propi dels homes que es pot descriure com un estil informatiu o de *report*. Fer-ho així seria admetre que les dones ens comuniquem d'una manera menys vàlida que la que fan servir ells, la qual cosa no és certa. D'altra banda, si ho fem així, si parlem com ells, som jutjades molt severament tant per homes com per dones. Els estereotips de gènere segueixen vius i molts d'ells tenen a veure amb com ens comuniquem. Hem de buscar, doncs, altres vies. Per trobar-les, ens convé conèixer alguns trets de l'estil comunicatiu femení, que no són d'ús exclusiu per part de les dones, sinó que es troben més sovint en el discurs de les dones –o de les persones en situació de menor poder en la comunicació– que en el dels homes –o en el de les persones que ocupen les posicions de poder en la comunicació.

- **La indirecció:** les dones empren amb més freqüència que els homes formulacions indirectes quan han de donar ordres o indicacions, de manera que de vegades no aconsegueixen el que esperen dels altres.
- **Els prefacs d'autodisminució ritual:** més sovint que en la parla dels homes, les dones inicien les seves intervencions en la interacció parlada amb fórmules com ara “no sé si és exactament d'això del que esteu parlant”, “volia dir només una coseta”, “si ho he entès bé”, “no estic gaire ben informada sobre el tema, però...”. Així, amb la intenció de ser amables, afeblim la fermesa del que estem a punt de dir i ens guanyem alguna que altra interrupció.
- **L'ocultació dels propis èxits:** les dones parlen dels seus propis èxits com si no fossin personals, sinó grupals, més sovint que els homes. Així, de vegades, diem “hem aconseguit l'objectiu” enlloc de “he aconseguit l'objectiu”, que és el que potser diria un col·lega home en la mateixa situació.

També hem de fer-nos conscients de fenòmens que es donen quan ens comuniquem amb dones. Alguns exemples:

- **Les interrupcions:** les dones es queixen que són interrompudes en situacions d'interacció comunicativa formal. Ho són amb més freqüència que els seus companys. No aconsegueixen acabar de dir allò que volien dir.
- **El mansplaining** (Solnit 2016): hi ha homes que parlen amb les dones amb condescendència, com si elles necessitessin més explicacions i més informació sobre els temes de la feina o del món. De vegades, els homes donen explicacions innecessàries i condescendents a dones que, sobre aquella matèria, en saben més que ells.
- **Les idees piratejades:** de vegades, una dona fa una proposta i sembla que ningú la senti. Després, un home exposa la mateixa idea i, aleshores, el grup pren en consideració la proposta. Beard (2017) il·lustra aquest fenomen de la següent manera:

És una sordesa coneguda que va ser parodiada amb elegància en una vella vinyeta de la revista Punch en què un directiu diu: “És un suggeriment excel·lent, senyoreta Triggs. Potser algun dels homes aquí presents vulgui fer-lo.”

Montolio (2010) insisteix que cal conèixer i reconèixer aquests trets per decidir com volem comunicar-nos. Davant d'algunes de les conseqüències a les quals aquests fenòmens comunicatius donen lloc, proposo estratègies que, d'una banda, eviten situacions massa “violentes” i, d'altra banda, ajuden els altres a adonar-se'n del que està passant. Són estratègies que es basen en la *sororitat*, concepte que al·ludeix a les aliances i els pactes que es poden establir entre les dones a fi d'oferir resistència a les pressions de la discriminació per raons de sexe (Lagarde 2005).

Així, doncs, si ens adonem que una dona en un lloc de responsabilitat (A) està donant una ordre o una instrucció de manera massa indirecta, podem col·laborar amb ella per tal que la informació que vol donar quedi prou concretada, mitjançant preguntes que li donin especificitat. Per exemple, podem fer el que fa (B):

(A) *-Doncs sembla que estaria bé que l'informe estigués a punt dilluns a primera hora, oi?*

(B) ***-D'acord. A quina hora creus que hauria d'estar? I qui seria convenient que s'encarregués de redactar-lo? Com ens repartim la tasca?***

I si una dona fa servir prefacis d'autodisminució ritual o amaga els seus èxits, nosaltres podem recordar per a la resta del grup els seus coneixements o els seus mèrits, estratègia que també ens serveix si assistim a una situació de *mansplaining*. Així, un “a mi m'interessa escoltar el que estava dient la Laura” seria una bona eina per reparar de manera subtil una interrupció, i un “crec que això era precisament el que mirava de dir la Laura” serviria per recordar qui ha plantejat originalment una idea que després ha estat piratejada.

No només volem ser visibles... també volem ser escoltades, sense prejudicis! ●

Referències bibliogràfiques:

BEARD, Mary. *La veu i el poder de les dones*. Barcelona: Arcàdia, 2017.

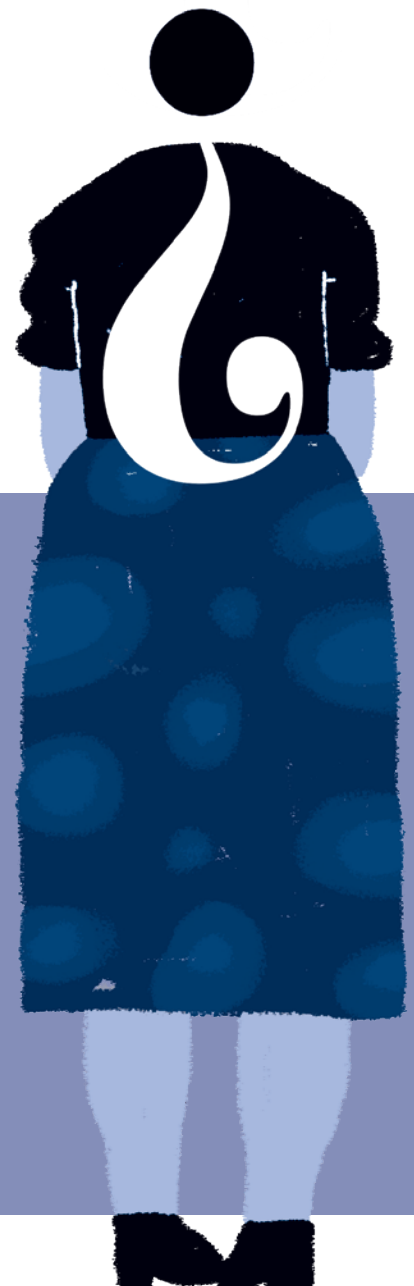
JUNYENT, M. Carme (ed.). *Visibilitzar o marcar. Repensar el gènere en la llengua catalana*. Barcelona: Empúries, 2013.

LAGARDE, Marcela. *Para mis socias de la vida. Claves feministas para el poderío y la autonomía de las mujeres, los liderazgos entrañables y las negociaciones en el amor*. Madrid: Horas y Horas, 2005.

MONTOLIO, Estrella. *Estratègies de comunicació per a dones directives*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, 2010.

SOLNIT, Rebecca. *Els homes m'expliquen coses*. Barcelona: Angle Editorial, 2016.

SUBIRATS, Marina. *Forjar un home, moldear una mujer*. Bellcaire d'Empordà: Editorial Aresta, 2013.

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

VINCULARXEDUCAR

Un projecte comunitari d'oportunitats educatives

Carme Sàez, treballadora social de l'equip VincularXeducar.

El curs 2011-2012 vam iniciar el projecte VincularXeducar en el territori de Sants impulsat pel CSS Cotxeres i CSS Numància. Des dels serveis socials es va apostar per un abordatge comunitari i preventiu en l'àmbit de la infància i l'educació.

En aquest sentit cal remarcar que els professionals socials disposem d'un coneixement global del territori que, a partir de les múltiples atencions que realitzem (famílies, escoles, comissions socials escolars, xarxes), ens permet promoure accions comunitàries com aquesta, on l'objectiu principal és millorar les oportunitats educatives dels nostres infants i, alhora, de tots els agents implicats: famílies, escoles, lleure educatiu...

Entenem l'educació com totes aquelles iniciatives, entorns i contextos d'aprenentatge que faciliten el desenvolupament de les capacitats de les persones. Com diu un proverbi africà "Cal tota la tribu per educar un infant" i aquesta "tribu" o comunitat educativa s'ha de nodrir necessàriament de tots els agents participants a la comunitat.

L'educació formal i la no formal quan es complementen mostren una potència i riquesa enorme que es tradueix en una major equitat i igualtat d'oportunitats, reduint el risc d'exclusió social i la segregació escolar. En canvi, quan no es dona aquesta aliança tots perdem oportunitats que existeixen en la nostra pròpia comunitat. Els infants tenen

garantit l'accés a l'educació formal, l'escola, però no així el seu accés al lleure com un dret educatiu.

Una de les observacions de partida va ser justament que hi havia escoles on la majoria del seu alumnat realitzava activitats extraescolars, estaven connectades amb l'entorn i la percepció general era positiva. Però en canvi, en altres escoles del mateix barri, la majoria de l'alumnat no feia cap activitat fora de l'horari escolar i alguns dels seus trets comuns eren: població amb molta mobilitat, diversitat cultural i baixos recursos, escoles aïllades del seu entorn, "màxima complexitat", "matrícula viva", i la percepció general era negativa.

D'altra banda, identificaven una xarxa molt potent d'educació en el lleure en el territori, espais i caus, que ens manifestaven les dificultats que tenien per accedir a la diversitat de la població existent al barri no podent oferir a moltes famílies la gran potencialitat educativa que es genera en aquests espais com valors, habilitats, coneixements, actituds, acompanyament...

La proposta del projecte VincularXeducar assumeix el repte de connectar aquests diferents agents per construir entre tots comunitats educatives globals basades en la implicació de totes les parts i la confiança mútua. Ens reconeixem i ens complementem, no estem aïllats i tots junts sumem des de la multiplicitat dels contextos d'aprenentatge per educar els nostres infants.

L'objectiu central del projecte és la construcció de vincles. Es planteja un model metodològic que creix a partir del treball amb una escola determinada, fent vinculacions dels infants de primer curs de primària a espais i caus del territori. D'aquesta manera s'obren un munt d'oportunitats educatives que s'expandeixen com una gran taca d'oli.

- L'oportunitat d'aquests infants d'accedir a aquest tipus de lleure educatiu que no existia en els seus marcs culturals i que els permet augmentar les xarxes relacionals i d'aprenentatges.
- L'oportunitat per a les famílies de conèixer l'entorn on viuen a partir de les entitats del seu barri on participen els fills, i que han estat orientats pels seus propis mestres. S'estableixen així lligams de confiança entre la família, l'escola i l'entorn que es transformen en experiències positives.
- L'oportunitat per a l'escola de crear un relat positiu i proactiu amb les famílies i el seu entorn educatiu. S'experimenta que l'educació és una responsabilitat compartida per tots els agents i es construeix consciència de comunitat educativa.
- L'oportunitat pel lleure educatiu de connectar amb la diversitat de persones del territori incrementant els vincles i la cohesió social al barri, desenvolupant nous projectes de participació i voluntariat, i dinamitzant el propi associacionisme juvenil de lleure.
- L'oportunitat per als serveis socials d'amplificar col·lectivament el seu treball sumant esforços per a la inclusió social. Generant aquestes dinàmiques comunitàries es promou l'enfortiment de les xarxes de prevenció i crear canvis reals en les situacions de tots els participants.

En aquests 8 anys que han transcorregut des de l'inici del VincularXeducar ens hem consolidat com a comunitat educativa i

hem pogut constatar moltes d'aquestes millores. Les més significatives i valorades per les pròpies famílies, infants, mestres i monitors/caps són els aprenentatges dels idiomes, català i castellà, la major adquisició d'habilitats d'autonomia i confiança, l'augment de la xarxa relacional, l'obertura a noves cultures, el coneixement de l'entorn i les sortides fora de la ciutat com a experiències vivencials de gran impacte.

Aquests bona valoració generalitzada, ens ha permès créixer com a projecte tant a nivell intern com extern. A Sants, on vam començar en una escola i amb quatre espais/caus, actualment s'hi han sumat tres escoles i dotze espais/caus. Però també s'ha expandit a altres barris de la ciutat de Barcelona on centres de serveis socials estan impulsant el mateix model d'acció comunitària educativa com són La Marina, Besós, Poblenou i d'altres ho estan valorant. Cal dir que a la ciutat de Girona també s'està fent el VincularXeducar, en aquest cas impulsat per agrupaments de Minyons Escoltes.

El treball comunitari educatiu que implica tal diversitat d'agents genera moltes potencialitats però també algunes contradiccions que tenen molt a veure amb les diferents cultures organitzatives de referència dels participants i la manca de pràctiques comunitàries. Cal trobar espais comuns per treballar la confiança, establir els objectius i el temps que ens cal per abordar-los col·lectivament. Amb aquesta finalitat, al llarg del projecte s'han dinamitzat diferents accions que ens han permès adquirir més consciència de comunitat i major cohesió interna i, també, arribar a més entitats del territori. Alguns exemples han estat la festa VincularXeducar, accions a l'escola com la pintada d'un mur del pati, la realització d'un vídeo documental per explicar entre tots el projecte o la Taula VincularXeducar. Es tracta d'una experiència que enriqueix tothom i actua com a motor generador de noves iniciatives a la comunitat, creant un munt d'oportunitats. Aprofitem-les! ●

PUBLICACIONS D'INTERÈS

COMUNITAT, PARTICIPACIÓ I BENESTAR SOCIAL. EN HOMENATGE A JOSEP M. RUEDA

Edita: Diputació de Barcelona i Fundació d'Estudi i Cooperació (ESICO)

2a edició: desembre de 2016

Recull d'articles de Josep M. Rueda, que contenen les seves reflexions sobre la participació i el treball comunitari, l'autogestió, l'anàlisi institucional, el psicòleg en la intervenció comunitària, la formació dels professionals dels serveis socials, l'atenció a la infància, la planificació i avaluació dels serveis de benestar social, els drets dels ciutadans i la millora de la seva qualitat de vida, els models d'intervenció social i d'altres.

El pots trobar en aquest enllaç: <https://www1.diba.cat/uliep/pdf/57621.pdf>. ●

DESAFÍOS PARA LA EDUCACIÓN SOCIAL EN TIEMPOS DE CAMBIO

Autors: Colectivo Jóvenes Investigadores en Pedagogía Social (JIPS), de la Sociedad Iberoamericana de Pedagogía Social (SIPS). Entre ells, l'educador social i col·legiat Antonio Alcántara.

Edita: Ediciones Aljibe. Gener 2018

Aquest llibre, dedicat a l'Educació Social, és una obra coral carregada de propostes de treball per a la intervenció socioeducativa. Un total de 24 autors i autores plasmen les seves experiències professionals amb un llenguatge proper, divulgatiu i connectat a les xarxes socials. La publicació s'ha dividit en 4 blocs: desafiaments per a comprendre la societat, reptes conceptuals, reptes metodològics i reptes interns de la professió. ●

NÚMERO 20 DELS QUADERNS D'EDUCACIÓ SOCIAL: "IDENTITATS"

Al desembre de 2018 publicàvem el número 20 dels *Quaderns d'Educació Social*.
Des del monogràfic us proposem una aturada per pensar entorn de la identitat i la seva construcció i per reflexionar sobre el paper que l'educació social té en aquesta construcció.

L'entrada al nou mil·lenni, tal i com ens comenta el **Joan Gener** a l'editorial, ha comportat una mutació de "les concepcions i les maneres de construir la identitat, una de les grans preocupacions de les disciplines socials. En tant que duem a terme una pràctica socialitzadora, les educadores no podem mirar aquesta realitat de reüll."

A banda de parlar de la identitat, hi trobareu diferents continguts de temàtiques diverses, com l'educació social a la presó, un model per treballar el sensellarisme o l'urbanisme com a eina educativa.

Les il·lustracions d'aquest número van a càrrec de **Montse Fransoy**.

LA COL·LECCIÓ DELS QUADERNS D'EDUCACIÓ SOCIAL ON LINE EN OBERT

Ja està disponible tota col·lecció dels *Quaderns d'Educació Social* accessible en línia i en obert.

Per tal de fer-la accessible on line, hem treballat a través de RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert), un repositori cooperatiu des del qual es poden consultar, en accés obert, els articles a text complet de revistes científiques, culturals i erudites catalanes. RACO és un projecte de la Biblioteca de Catalunya i el Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC).

El darrer número publicat cada any, no es publicarà en obert fins que no se n'hagi publicat un de nou. Recordem que us hi podeu subscriure en format paper, estiguen o no col·legiats així com adquirir només els números que us interessin.

Consulteu els Quaderns a www.raco.cat.

TASTETS DE LENGUA

SORORITAT

CNL DE BARCELONA
Delegació de l'Eixample
C/ Calàbria, 66, 2n
08015 Barcelona

El terme **sororitat** es refereix a la relació de solidaritat entre dones basada en motius socials, ètics i emocionals. **Sororitat** és el compartiment d'experiències, interessos o preocupacions; és a dir, una fraternitat entre dones en un context social de patriarcat.

Està format a partir del mot llatí *sōrōr*, ōris 'germana' i el sufix **-itat** amb el sentit de 'qualitat de'. En altres llengües es documenten formes paral·leles: **sororidad** en castellà, *sororité* en francès, *sororità* en italià i *sisterhood* en anglès.

Escollit neologisme de l'any 2018, aquesta versió femenina de *fraternitat* es va començar a documentar en català el 2016 en l'àmbit de l'antropologia i la sociologia especialment d'ideologia feminista i, sobretot, l'any 2018 s'ha incorporat a l'ús social.

Un neologisme és una unitat lèxica nova creada en una llengua amb les pròpies regles de formació de mots o manllevada d'una altra llengua. Ara, la paraula *sororitat* serà candidata a formar part del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans. ●

AL BLOG DEL CEESC

13 de desembre

Un projecte comunitari i intergeneracional per aprendre a través de l'art urbà

Presentació d'un projecte en què estudiants del Cicle Formatiu d'Animació Sociocultural i Turística dissenyen activitats perquè infants de preescolar treballin l'art urbà.

31 d'octubre

Acció comunitària i medi obert: set mesos, set experiències

Presentació de la recerca sobre Acció Comunitària en Medi Obert de l'Antonio Alcántara, educador social i col·legiat del CEESC.

25 d'octubre

Hip-hop per la Pau. La música rap com a eina de transformació social i superació de conflictes

Projecte per difondre la música rap com a eina de transformació social i superació de conflictes, i per donar visibilitat al compromís i la creativitat dels joves en l'àmbit de la cultura de pau.

25 d'octubre

Carnaval de Blogs 2018

Recull dels 13 articles presentats a la sisena edició del "Carnaval de blogs" del Dia Internacional de l'Educació Social. Els articles parlaven sobre els errors professionals i els aprenentatges que en puguin sorgir. ●

Recupera les publicacions del blog a ceesc.blogspot.com

L'EMPADRONAMENT, IMPORTÀNCIA I CONSEQÜÈNCIES

Norma Pedemonte i Rubió, advocada i coordinadora
del projecte sociojurídic de la Fundació FICAT.

El padró és un registre administratiu en què s'inscriuen les persones que resideixen habitualment en un municipi i, per tant, n'és un reflex de la realitat demogràfica, independentment de la seva nacionalitat i la seva situació administrativa. Fins i tot, podem dir que és una obligació de les persones¹ que, des del moment de la seva inscripció, són considerades veïnes d'aquell municipi amb la condició política de catalanes². Ara bé, també es pot afirmar que constitueix una obligació de l'Administració, atenent a les greus conseqüències que no pugui produir-se com s'exposarà.

En relació amb les tipologies de padró, hi ha el padró amb domicili fix, per al qual es requereix acreditar la identitat de la persona amb qualsevol document oficial -com per exemple el passaport-, i el lloc de residència, amb una escriptura de propietat o bé un contracte de lloguer. Ara bé, en el cas que la persona no tingui un domicili fix i per tal d'evitar privar-la de drets universals fonamentals com la salut o l'educació i exposar-la a situacions d'alta vulnerabilitat, es preveu també el padró sense domicili fix³, que requereix un informe social que avaluï aquesta circumstància, i assigni a la persona una adreça institucional.

Ara bé, a les persones estrangeres no comunitàries sense autorització de residència permanent⁴ se'ls exigeix la renovació periòdica cada dos anys de la inscripció. Analitzem a qui va dirigida aquesta obligació de renovació: d'una banda, a persones no comunitàries i, de l'altra, a persones que no tinguin autorització de residència permanent. En cas que no es renovi, i sense audiència prèvia de la persona interessada, la inscripció caducarà i, per tant, serà causa de baixa (coneguda com a desempadronament). Resulta evident la més que qüestionable adequació a dret d'aquest extrem, ja que és antagònic a un procediment garantista. En

aquest mateix sentit, el mateix Síndic de Greuges, en l'informe al Parlament realitzat el 2010, entenia preceptiu i, en conseqüència, una obligació, emetre un informe favorable del consell d'empadronament per tal de donar de baixa d'ofici el padró d'una persona, quan aquesta o bé s'hi ha oposat o bé no hi ha formulat al·legacions. Ara bé, l'existència d'aquest informe no eximeix l'administració de l'obligació de dictar una resolució que acordi la baixa d'ofici que, evidentment, ha de ser notificada formalment a la persona interessada⁵. Alhora, denunciava les irregularitats diverses detectades en alguns ajuntaments en el procediment de tramitar la baixa del padró, en no incoar formalment un expedient de baixa d'ofici, o bé que no constés la resolució expressa que acordi la baixa.

Exposat el concepte, els tipus, i les problemàtiques, cal afegir-hi les conseqüències -i drets- que adquireixen les persones per estar empadronades. La principal és el dret que s'adquireix, des que la persona és empadronada, a l'assistència sanitària⁶, un dret bàsic inherent a tota persona. D'altra banda, una conseqüència greu d'una baixa de padró sense les degudes garanties -com per exemple la notificació-, és que aquella persona no té un període continuat d'empadronament i, per tant, no podrà acreditar la seva residència continuada en un territori, havent de tornar a començar a comptar el període de 3 anys, requerit per al conegut i recurrent arrelament social⁷ per tal de regularitzar la situació administrativa d'una persona.

En la realitat, malauradament, no totes les administracions públiques posen les mateixes facilitats per tal d'empadronar sense domicili fix a una persona, així com tampoc es garanteix en la totalitat dels casos el procediment per tal de donar-les de baixa, amb les greus conseqüències que comporta aquest fet per als seus drets universals com ho és l'assistència sanitària. Així, resulta prioritari posar fil a l'agulla per revertir-ho. ●

1 Articles 15 a 17 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local.

2 Article 39 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya.

3 Article 54.3 del Reial Decret 1690/1986, d'11 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals.

4 Article 16 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local.

5 Articles 40 i 84 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

6 Article 12 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

7 Article 31.3 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, en relació amb els articles 62 a 66 i 123 a 130 del Reglament d'aquesta Llei, aprovat pel Reial Decret 557/2011, de 20 d'abril.

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA

Universalitat de drets i educació social

Curiosament torna a la meua reflexió el debat mantingut a finals dels anys 80 sobre la necessitat de posar èmfasi en *el concret*, en les necessàries discriminacions positives a les polítiques públiques o, pel contrari i/o complementàriament, en la necessària generalització i universalització dels drets a tota la ciutadania.

En aquell moment es debatia el canvi necessari del terme *educació especialitzada* pel terme *educació social*. I no eren pocs els que tenien por a perdre en *el global* les poques atencions personalitzades que s'havien aconseguit amb els col·lectius més vulnerables.

Trenta anys després, crec superat el debat conceptual. I em reafirmo en què només la universalitat dels drets garanteix els procediments necessaris per exercir-los.

Malgrat tot, segueixo visualitzant l'exercici professional de l'educador/a social en entorns definits com a vulnerables i bastant allunyats de les polítiques universals com a dret de tota la ciutadania.

Es tracta d'un procés de normalització social i professional, o de la institucionalització de la vinculació dels dèficits i/o problemes socials a la figura de l'educador/a social? En qualsevol de les dues situacions cal estar preparat i analitzar les llums vermelles de les alertes.

Pel que fa a la normalització, hem aconseguit que dues de les grans lleis que eren a la base de la nostra professió (*Serveis Socials i Drets i Oportunitats de la Infància i l'Adolescència*) passin a definir drets per a tothom, i no exclusivament per a persones vulnerables. Ara toca ser més actius en reivindicar el treball de l'educació social també en els espais "normalitzats".

Pel que fa a la vinculació/institucionalització dels problemes socials a l'educació social cal continuar reflexionant sobre el pes de tenir a l'Administració, en un sentit ampli, com a únic pagador dels nostres projectes. Els drets són de la ciutadania, i nosaltres no en som els dispensadors, sinó un instrument que n'ha de facilitar l'exercici. Per això, i una vegada més, cal evitar que els arbres ens impedeixin veure el bosc. ●

VIST A #LES XARXES

creaduca
751 publicacions 28,9k seguidors 749 seguidors

Creant i Educant
EDUCADORA SOCIAL
YouTuber amb P! Alaa!!!
Recursos i noves pedagogies♥ Joves amb diversitat funcional
Feminista
linktr.ee/creaduca

Només passava per aquí per recordar que el vaixell d'@openarms_fund porta més de vint dies anclat al port de Barcelona ja que el govern de Pedro Sánchez en denega el desbloqueig.
En aquests dies ja han mort més de 248 persones al Mediterrani.

SALVAR VIDES NO ÉS DELICTE!

#unartistaaldia
Sol Díaz
soldiaz.com
1

Després d'esmorzar un jove (16 anys, 6 anys de tutoria) s'acomiada del #CRAE per anar al insti. Li dic "eh pasa per caixa"! (Per fer-li abraçada) i em diu "perdona, me estoy desmimando" 😊😊😊 #educaciosocial

Les persones en situació de #sensesostre no es tanquen als caixers pq tu t'empenyis si no pots treure calers. Ho fan per por a que algú els agredixi. A qué algú els robi el poc q ténen. #aporofòbia #sensellarisme #educaciosocial

3R CONGRÉS DE SERVEIS SOCIALS BÀSICS. RECUPEREM L'ESSÈNCIA DE LA NOSTRA TASCA

III
CONGRÉS de
SERVEIS
SOCIALS
BÀSICS

El 17 i 18 d'octubre es va celebrar el III Congrés de Serveis Socials Bàsics, a L'Hospitalet de Llobregat, consolidant-se amb més de 750 assistents, 20 taules rodones i 100 expertes i experts de diferents disciplines i àmbits.

Durant dos dies es va reflexionar i debatre sobre qüestions com l'accés a l'habitatge, la pobresa infantil, el suport a les famílies, la Renda Garantida de Ciutadania, l'atenció a la dependència i la promoció de l'autonomia personal, els serveis socio-sanitaris i educatius o la violència masclista, entre molts altres.

Les conseqüències de la crisi al llarg dels darrers deu anys han empès els Serveis Socials Bàsics de Catalunya a assumir tasques i encàrrecs que desborden les i els professionals i els impedeix fer la feina amb la vocació transformadora que reivindiquen per aconseguir canvis reals i estructurals.

En diferents espais del Congrés vam poder comprovar que el compromís de les i els professionals dona lloc a experiències innovadores que funcionen i podrien replicar-se, però les dinàmiques

i la saturació del sistema dificulten compartir els aprenentatges i les bones pràctiques per ampliar el seu impacte.

En aquest sentit, el repte clau amb què es va finalitzar el Congrés va ser convertir-se en el punt de partida perquè les institucions assumeixin el compromís i actuïn amb el coratge necessari per avançar cap a la transformació del model d'atenció i de les polítiques socials.

Els professionals reclamem recuperar l'essència de la seva tasca, atenent a les necessitats reals de la ciutadania en clau preventiva i apoderadora, en lloc de donar respostes parcials i paliatives que no ataquen les causes de les desigualtats i les injustícies.

Aquest #CSSB18, que ve d'una llarga història de 21 anys, des que al 1997 es va organitzar la 1a Jornada sobre Serveis Socials d'Atenció Primària, ha estat organitzat conjuntament pel Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, el Col·legi d'Educatores i Educadors Socials de Catalunya, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya i el Col·legi de Pedagogs de Catalunya. L'organització de la propera edició, el 2020, estarà liderada pel Col·legi de Pedagogs de Catalunya. ●

El Congrés vol convertir-se en el punt de partida perquè les institucions assumeixin el compromís i actuïn amb el coratge necessari per avançar cap a la transformació del model d'atenció i de les polítiques socials.

"HEM DE SER CAPAÇOS DE FER LLITS A MIDA"

Acte de presentació de la 6a edició del Premi Quim Grau

El dijous 22 de novembre, es va fer la presentació de la publicació del treball de David Román, guanyador de la 5a edició del Premi Quim Grau. El llibre titulat "Pràctiques restauratives en Centres de Protecció a la Infància de Catalunya: una proposta metodològica" que fa una presentació del sistema de protecció a la infància a Catalunya, i se centra en les pràctiques restauratives, finalitzant amb una proposta metodològica.

El llibre parla d'autoritat, parla de sancions, parla de límits, i parla de com construir entorns amables. Es tracta d'una proposta metodològica, que introdueix reflexions envers les normes i les sancions, i com gestionar aquestes qüestions. Parla també de fins a quin punt les pràctiques restauratives poden ser útils, o poden no ser-ho, es poden aplicar o no quan estem treballant i de la importància de generar entorns amables i saludables amb els infants.

Va comentar que la majoria que estan tutelats són infants que han estat "expulsats" simbòlicament de casa seva per una raó o per una altra, "i és que un centre no és una escola, no és una extraescolar, un centre és un lloc on poden escapar, el que hem d'aconseguir és que aquests infants se sentin aollits" va afegir.

Una qüestió que va plantejar va ser: "són infants que tenen problemes d'alteracions de la conducta o són adolescents que ens alteren la conducta, que ens distorsionen, o que ens fan nosa?" Va parlar de la importància de l'adaptació envers diversos infants i adolescents que poden ser més problemàtics i ho va comparar amb un llit. "Som incapaços de fer llits a mida", fent una crida als professionals dels centres per tal que siguin capaços d'adaptar-se a cadascuna de les situacions i no passar la pilota a un altre, perquè aquesta no es la solució per a aquests infants. ●

BASES DE LA CONVOCATÒRIA DE LA 6a EDICIÓ DEL PREMI QUIM GRAU

Objecte de la convocatòria

El Premi Internacional en Educació Social Joaquim Grau i Fuster té la finalitat de promoure la reflexió escrita sobre la pràctica professional en el camp de l'educació social amb infància, adolescència i joventut, aprofundint en els efectes educatius resultants de l'acció professional.

Característiques de la presentació dels treballs

Els treballs presentats hauran de ser originals i inèdits, escrits en llengua catalana o castellana. S'acompanyarà d'un resum de 20 línies aproximadament.

Dotació del premi

La dotació econòmica del premi és de 6.000 €.

Termini de presentació

Els treballs hauran de remetre's abans del dia 31 d'agost de 2019.

Lliurament del premi

El lliurament del premi es realitzarà en un acte públic l'any 2019 a l'Hospitalet de Llobregat. ●

Consulteu les bases completes a <http://premieducaciosocial.cat/>

PROJECTES GUANYADORS COOPERACIÓ 2018

El passat mes de novembre donàvem a conèixer els 3 projectes guanyadors de la sisena convocatòria d'Ajuts a Iniciatives Socials i Cooperació del CEESC.

S'hi van presentar 10 projectes, 3 dels quals s'ubicaven en la primera tipologia de propostes que acullen les bases de la convocatòria: la de projectes de cooperació internacional que es porten a terme en països empobrits o projectes nacionals que es porten a terme amb col·lectius empobrits; i 7, en la segona: la de projectes innovadors que fomenten l'ocupació dels educadors i les educadores socials.

El jurat va premiar el projecte *Arte Paliativo*, de l'**Associació Arte Paliativo**. Va considerar-la una proposta innovadora, atrevida i ben estructurada, avalada per diverses institucions. A través d'un establiment de la proposta adequat, el projecte aborda de manera creativa, segurament, una de les situacions més greus d'una persona (amb una malaltia avançada o al final de vida), acompanyant-la en el seu patiment emocional a través de l'expressió artística; en el seu domicili o a l'hospital.

El jurat va premiar, també, el projecte *L'educació a l'abast de totes*. Per una escolarització amb igualtat d'oportunitats al Senegal, de la **Fundación Babel Punto de Encuentro**, per ser un projecte que aborda unes necessitats clares de la comunitat i amb la comunitat, aportant valors i ajustada a mida del seu territori. Per ser també un projecte documentat i justificat i que compta amb la complicitat del territori i té perspectiva comunitària.

Finalment, el projecte *Tasta'm*, de la **Fundació Servei Solidari**, es va endur una menció especial a la seva tasca, imprescindible en el moment actual, centrada en els adolescents i joves no acompanyats, una situació que actualment ens desborda. El projecte es troba consolidat, molt ben definit i estructurat i amb garanties de continuïtat.

Des del CEESC volem donar les gràcies a totes les entitats, organitzacions i professionals que s'hi han presentat i un reconeixement per l'esforç mostrat en el redactat i la presentació dels projectes. I felicitem a tots els i les responsables dels projectes guanyadors!

També volem agrair la feina feta per part dels membres del jurat de la convocatòria: **Laia Grabulosa, Lluís Vila, Fàtima Cevallos, Imma Jiménez i Miquel Rubio.** ●

Arte Paliativo, o com afrontar les situacions més greus d'una persona a través de la creativitat, L'educació a l'abast de totes, per una escolarització amb igualtat d'oportunitats al Senegal, i Tasta'm, un projecte centrat en els adolescents i joves no acompanyats.

Ben aviat publicarem les bases per a la Convocatòria 2019. Consulteu la web!

SISENA EDICIÓ DELS PREMIS RETINES

Els Premis reconeixeran la millor obra o projecte audiovisual en benefici de l'acció i/o activitat socioeducativa amb un premi de 600€. Com a novetat d'aquest any, els Premis Retines incorporen un reconeixement al millor projecte audiovisual realitzat amb mòbil per joves de 18 a 30 anys, amb un premi de 300€.

Què cal saber?

Totes les obres i projectes audiovisuals que es presentin han d'estar publicats/allotjats en un servidor extern al del web de RetinES.

Les obres o projectes audiovisuals podran presentar-se en un dels dos idiomes oficials dels Premis RetinES: català o castellà.

Es podrà presentar als Premis RetinES qualsevol persona física major d'edat o jurídica o qualsevol tipus d'institució, associació, col·lectiu o persona, estigui o no vinculada a l'educació social. Les obres que es presentin podran ser d'un únic realitzador/a o produïts en col·laboració. Només s'hi podrà presentar una obra per persona o organització.

El material enllaçat ha d'estar regit per la mateixa llicència de RetinES en règim de drets Creative Commons.

Els Premis s'entregaran en un acte públic al maig del 2019 amb la projecció de les obres finalistes i guanyadores i la presència dels seus responsables.

El jurat estarà format per professionals de l'àmbit de l'educació social i/o de l'audiovisual, escollits per l'organització, que garanteix que el jurat no coneixerà l'autoria de les obres o dels projectes presentats. Quedarà a la consideració del jurat deixar desert qualsevol dels Premis proposats i el seu veredictes serà inapel·lable.

Termini de presentació: 7 d'abril de 2019.

Premis Joves

En aquesta edició del 2019, els Premis RetinES incorporen una nova línia destinada a joves de 18 a 30 anys que vulguin participar a través d'un vídeo fet amb el mòbil i amb missatge, que denunciï una situació o problemàtica social.

S'acceptaran curtmetratges, documentals o altres tipus de projectes audiovisuals amb una durada màxima de 2 minuts i que estiguin allotjats a Vimeo o YouTube.

Per decidir el projecte guanyador, el jurat tindrà en compte criteris de realització tècnica, qualitat narrativa i originalitat. No obstant això, el principal element valoratiu serà el contingut del missatge que transmetrà el vídeo.

Comunitat RetinES

I si el que t'agrada és compartir material audiovisual ja existent que consideres oportú i motivador per a l'acció i l'activitat socioeducativa,

registra't a la comunitat RetinES en 30 segons i enllaça-hi els vídeos! Contribueix al recull d'obres, treballs, intencions, processos, recursos i projectes audiovisuals que ens poden ser útils. ●

AGENDA D'ACTIVITATS

6 i 20 de març

17:00 – 17:30 –
18:00 – 18:30

Barcelona
Seu social del CEESC

SERVEI D'ORIENTACIÓ PERSONALITZAT

El SOP vol contribuir a la millora de les possibilitats d'ocupació de les persones i facilitar un major coneixement del mercat laboral. En cas que no us pugueu desplaçar, s'atendran consultes per correu electrònic, xat o videoconferència, dins dels horaris marcats.

22 de març

16:00

Barcelona
Seu social del CEESC

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL CEESC

Assemblea General Ordinària del CEESC en què s'aprovaran, si s'escau, la Memòria d'activitat de l'exercici de 2018 i el balanç i el compte de resultats de 2018.

22 i 23 de març

Tot el dia

Barcelona
Espai Pujades 350

1 3ES JORNADES INTERDISCIPLINÀRIES CATALANES DE RESIDÈNCIES DE GENT GRAN

Jornades adreçades a tots els professionals del sector de les residències de gent gran, així com a tots aquells professionals que puguin estar-hi interessats. L'objectiu principal és poder donar resposta a les necessitats de formació dels professionals.

El CEESC hi col·labora

11 d'abril

10:00

Barcelona

CAMINS I PERSPECTIVES PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ SOCIAL

Nova edició d'aquesta jornada dirigida a estudiants on, en un espai dinàmic, es trobaran amb professionals de diversos àmbits i podran conèixer els estudis de postgrau on continuar formant-se, així com eines molt pràctiques per accedir al món laboral.

12 d'abril

10:00

Barcelona
Auditori de Calàbria 66

JORNADA "ADOLESCENTS I JOVES MIGRANTS NO ACOMPANYATS I SALUT MENTAL"

Jornada compartida per diverses organitzacions professionals i la Fundació Congrés Català de Salut Mental (FCCSM) en què es prioritzarà el debat i la reflexió cap al tipus d'atenció, orientació i tractament a problemàtiques específiques en salut mental i addiccions cap a aquests adolescents i joves. ●

El CEESC hi col·labora

CATÀLEG DE FORMACIÓ HIVERN

***El ojo que ves no es ojo
porque tú lo veas; es ojo porque te ve***

Antonio Machado

Sexe, drogues i prevenció (4h)

1 de març, de 10 a 14h.

Seu del CEESC a Camp de Tarragona.

C: 10€ / NC: 30€ / A: 20€

Amb aquesta formació pretenem responsabilitzar a la gent jove sobre els seus consums i les seves relacions sexuals evitant el mínim de riscos i fomentant el màxim de plaer.

A càrrec de: **Lupe García Rodríguez**,
*educadora social i sexòloga. Especialista
en educació sexual i promoció de la salut.*

El fenomen del sensellarisme. Construint pensament crític contra l'estigma i la violència (12h)

4 de març

A distància.

C: 45€ / NC: 60€

Mitjançant casos reals descobrirem els estigmes que arrossegueu les persones sense llar, i entrarem a reflexionar sobre les violències que pateixen pel sol fet d'estar en situació de vulnerabilitat social extrema.

A càrrec de: **Roger Fe Espin**, *educador social amb 14 anys d'experiència dins el món del sensellarisme.*

Alternatives a la psiquiatrització dels infants i adolescents diagnosticats amb TDAH (20h)

5, 12, 19, 26 de març i 2 d'abril, de 9.30 a 13.30h.

Seu del CEESC a Barcelona.

Preus: C: 60€ NC: 85€ A: 75€

L'objectiu del curs és pensar alternatives des de l'educació social a la psiquiatrització de la simptomatologia psíquica, familiar, escolar i social.

A càrrec de: **Carlos Rey**, *psicòleg clínic,
supervisor i docent.*

L'amor i la sexualitat a l'educació (16h)

6, 13, 20 i 27 de març, de 10 a 14h.

Seu del CEESC a Barcelona.

C: 50€ NC: 70€ A: 60€

L'objectiu del curs és capacitar els i les professionals de l'àmbit social en l'abordatge de l'educació afectiva i sexual dels infants i joves.

A càrrec de: **Lupe García Rodríguez**,
*educadora social i sexòloga. Especialista
en educació sexual i promoció de la salut.*

Intervenció amb persones amb diversitat funcional a l'entorn de la sexualitat (16h)

14, 21, 28 de març i 4 d'abril, de 16 a 20h.

Seu del CEESC a Barcelona.

Preus: C: 50€ NC: 70€ A: 60€

Per a moltes persones l'activitat sexual no pot manifestar-se plenament per condicions físiques i/o psíquiques, però el dret a poder exercir-la es contempla en el marc jurídic i en normatives de l'Estat.

A càrrec de: **Esther Sánchez**, *experta en
sexualitat i discapacitat.*

Com preparar-se per a un procés de selecció a l'administració local? (12h)

16, 23 i 30 de març, de 10 a 14h.

Seu del CEESC a Girona.

C: 40€ NC: 55€ A: 50€

En aquesta formació es pretén donar orientacions i estratègies bàsiques per afavorir que els educadors i les educadores socials estiguin més preparats i se sentin més segurs a l'hora d'opositar a l'administració local.

A càrrec de: **Rosabel Andreu**, *graduada
en Relacions, i Núria Ferrer*, *educadora
social, col·legiada 8446.*

El treball comunitari amb col·lectius amb diversitat funcional i salut mental (8h)

18 i 21 de març, de 10 a 14h.
Seu del CEESC a Lleida.
C: 25€ NC: 55€ A: 40€

La creació artística i l'educació social poden promoure en la salut mental la (re)apropiació del que és comú, del que pertany a tots però que no ens permetem expressar per por a sentir-nos "fora de", per por a fracassar o a semblar fràgils.

A càrrec de: Asun Pié, *educadora social i professora a la UOC*, i Thomas Louvat, *director de teatre, docent i investigador*.

Conflicte i infància. Un abordatge pràctic i sistèmic (8h)

23 de març, de 10 a 14h i de 15.30 a 19.30h.
Seu Grup d'Esplai Blanquerna. Tortosa.
C: 25€ NC: 40€ A: 35€

Amb aquest curs volem donar resposta aplicant metodologies pròpies de l'Educació Social, sobre una problemàtica

transversal i que requereix un encaix en el grup. La resposta educativa ha de ser inclusiva, positiva, efectiva i, sobretot, transformadora.

A càrrec de: Esteve Torregrossa, *educador social col·legiat 9194, especialitzat en treball amb famílies amb infants i adolescents*.

Coordinació d'equips en els centres d'Educació Social: eines per al seu desenvolupament (8h)

2 i 4 d'abril, de 10 a 14h.
Seu del CEESC a Barcelona.
C: 25€ NC: 35€ A: 30€

Aquest curs vol crear coneixement compartit, a l'hora que també oferirà eines pràctiques als participants per a la reflexió, la conducció i la gestió dels grups de treball per esdevenir veritables equips.

A càrrec de: Xavier Gimeno, *professor de Pedagogia Aplicada de la UAB*, i Arnau Careta, *diplomant en Educació Social i llicenciat en Psicopedagogia*.

Equinoteràpia, psicoteràpia i coaching amb cavalls (16h)

5, 6 i 7 d'abril.
Seu de Horseway. Argentona.
C: 50€ NC: 70€ A: 60€

La Teràpia Assistida amb Cavalls és un model d'intervenció que planteja un suport directe al col·lectiu professional i als subjectes de la intervenció, que dona eines i claus per entendre els processos emocionals dels infants i adolescents i els processos vinculars entre mares i fills.

A càrrec de: Esther Sánchez, *especialitzada en coaching i educació emocional*; Melín M. Farriols, *especialista en equitació connectada i doma natural*; Antoni Gràcia, *psicòleg i terapeuta familiar*, i Susanna Giménez, *educadora social, col·legiada 10247*.

Cuidar-nos emocionalment (per poder cuidar els altres)

Dijous, 28 de març, a les 18.00h a la seu del CEESC a Girona.

En el nostre dia a dia com a educadores o educadors socials, només cuidant-nos podrem cuidar als altres. Però com fer-ho? Ho descobrirem en aquesta Càpsula.

A càrrec de: Rosa Maria Cantó, *infermera comunitària Autora de "Les claus de la salut"*. ●

CÀPSULES D'EDUCACIÓ SOCIAL

- C Persones que són membres del CEESC o d'entitats amb què el CEESC té convenis.
- A Persones aturades no membres del CEESC.
- NC Resta de persones.

FULL INFORMATIU INFORME DE L'ESTAT DE L'EDUCACIÓ SOCIAL L'EDUCACIÓ SOCIAL EN EL CAMP DE LA SALUT COMUNICACIÓ IGUALITÀRIA RETINES TERCER CONGRÉS DE SERVEIS SOCIALS FORMACIÓ

ceesc

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

SEU SOCIAL

Aragó, 141-143, 4
08015 Barcelona
Tel. 934 521 008
ceesc@ceesc.cat

GIRONA

Ibèria, 4, baixos
17005 Girona
Tel. 972 249 276
girona@ceesc.cat

CAMP DE TARRAGONA

Pau Claris, 2
43005 Tarragona
Tel. 977 104 081
tarragona@ceesc.cat

TERRES DE L'EBRE

Ramón Berenguer IV, 11
43500 Tortosa
Tel. 977 770 177
terresdelebre@ceesc.cat

LLEIDA

Rambla Ferran, 32
25007 Lleida
Tel. 973 289 434
lleida@ceesc.cat

